

Posudek diplomové práce Martiny Regnerové Vyjadřování apozičních vztahů v komunikátech publicistického funkčního stylu v žánrech analytických (frekvence jednotlivých typů apozice)

Cílem předložené diplomové práce je charakterizovat vyjadřování apozičních vztahů v textech analytických žánrů současného publicistického stylu, a to konkrétně v žánru recenze. Vzhledem k tomu, že apoziční vztah patří z hlediska výkladu a pojednání k velmi problematickým syntaktickým jevům (v tradici české syntaxe různě vykládaným), patří kapitola 3 nazvaná Teoretická východiska k rozsáhlým částem práce. Autorka se v ní výborným způsobem vyrovňává se složitou problematikou výkladu daného jevu (apozice jako větný člen, apozice jako vztah, apozice jako vztah široké totožnosti, komplexní větný člen, apozice jako typ adordinačního vztahu, apozice jako polopredikační a poloderminační vztah atd.). Teoreticky se diplomantka opírá zejména o pojetí autorů Mluvnice češtiny 3, srovnává jej s pojetím Greplovým, Karlíkovým, Šmilauerovým, Hrbáčkovým aj.

Materiálové východisko autorčiny analýzy představují texty publicistického stylu excerptované z deníků Lidové noviny a Mladá fronta Dnes. Autorka celkem analyzuje 100 zvolených textů recenzí. Jde o velmi rozsáhlou základnu představující solidní východisko pro utváření závěrů. Její analýza je velmi podrobná a pečlivá. Každý z excerptovaných syntaktických celků autorka rozebírá na základě pečlivě stanovených kritérií (opřených o důkladné studium odborné literatury).

Diplomová práce má přehlednou a jasnou kompozici. V kapitole nazvané Metody a způsob zpracování si autorka stanovuje kritéria svého zkoumání (typ apozičního vztahu, postavení základového a aponovaného členu, formální vyjádření apozičního vztahu, forma aponovaného výrazu). Získaný materiál diplomantka člení na základě vlastní syntaktické analýzy a na základě konfrontace s odbornou literaturou. Každý typ komplexního členu náležitě dokládá charakteristickými příklady. Zkoumá mj. způsob připojení jednotlivých členů skupiny a kvantifikuje každý sledovaný typ. Zvolené textové útvary jsou pak vzájemně porovnávány.

Jádrem práce je kapitola 5 (Vlastní analýza), v níž diplomantka postupně předkládá kvantitativní a kvalitativní výsledky vlastní analýzy zvolených komunikátů. V dílčích částech uvádí autorka jednoznačně a přesně závěry (celkově bylo shromážděno 659 apozičních vztahů, z toho 377 z deníku Lidové noviny a 282 z deníku Mladá fronta Dnes).

Kladem práce je fakt, že se diplomantka nespokojuje s pouhou kvantifikací, ale usiluje o zachycení funkčnosti užívaných jazykových prostředků. Její zjištění jsou opřena o kvalitní analytickou práci s textem a o pečlivé zpracování sebraného jazykového materiálu.

K práci mám jen jednu dílčí připomíinku. Na s. 9 autorka konstatovala: „Tímto se liší od vztahu koordinačního, který označuje různé objekty reality a jehož realizací vzniká skladební dvojice, zatímco realizaci vztahu apozičního vzniká skladební skupina.“ Toto tvrzení bylo potřeba při obhajobě vysvětlit.

Předložená diplomová práce je zcela původní, její stylistická, formální a jazyková úroveň je velmi dobrá. Diplomantka prokázala schopnost důkladné analýzy a syntézy jazykového materiálu. Cíl práce, jejž si autorka stanovila, byl podle mého názoru beze zbytku splněn.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem navrhoji diplomovou práci k obhajobě a doporučuji hodnocení **výborně**.

Plzeň 15. 5. 2016

PhDr. Jana Vaňková